

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Q. 25. Quid præterea sit notandum circa effectus excommunicationis majoris, & speciatim circa usum passivum & activum Sacramentorum, quo privatur excommunicatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

Similiter religiosi Prælati non tamen nisi quo-
ad eam communicationem, quæ ab habitanti-
bus in eadem familia evitari non potest, *Dia, R.*
17. contra *Sotum. Vid. Fill. t. 12. n. 203. Lay. & Bon.*
11. 4. In casu ignorantia Juris vel facti. 5. In
casu necessitatis, sive animæ, sive corporis, si-
ve bonorum temporalium: qui casus hoc versu
comprehenduntur,

Utile, lex, humilis, res ignorata, necesse.

A D D E N D A.

Quest. 25. Quid præterea sit notandum circa effe- 197.
ctus excommunicationis majoris, & speciatim cir-
ca usum passivum & activum Sacramentorum, quo pri-
vatur excommunicatus. *R. §. 1. Novendecim hor-*
rendos effectus excommunicationis majoris re-
censet Nav. in Man. c. 27. à n. 17. & ex illo Bran-
den ad concordata Germaniæ post q. 12. Not. 7.
de quibus in sequentibus aliqua addam. Multa
autem, quæ hic strictim habet Busenb., explica-
vi fufius in antecedentibus, ad quæ remittam,
nam 1. Dixi l. 6. p. 1. à n. 211. ex causa rationabi-
li & quando deest alius, licitum esse suscipere aut
etiam petere Sacramentum à Ministro tolerato,
qui, si velit, possit dignè ministrare: attamen
addidi ibidem n. 215. excommunicatum tole-
ratum non posse se ingerere, quamvis possit con-
ferre Sacramentum, si requiratur: Potestque de
hoc etiam videri Sanch. De Matr. l. 7. d. 2. n. 7.
& 8. Ibidem n. 620. dixi Viaticum peti debere
ab hæretico excommunicato, suspensò, si alius
deest; & uti aliqui tenent, quamvis esset etiam
denunciatus; & foret occasio suscipiendi alia Sa-
cramenta. 2. Dixi l. 6. p. 1. n. 209. eum peccare,
qui

r.
ii
X
iiii

qui extra necessitatem extremam petit admittit
 firationem Sacramenti à Ministro non tolerato
 probabiliter autem censi extremam necessita-
 tem, si quis non potens confiteri deberet de-
 dere sine Viatico vel extrema Unctione: Ex hoc
 iterum dicam paulò post. 3. Dixi l. 6. p. 1.
 n. 538. & p. 2. n. 1569. excommunicato con-
 trito etiam vitando licitum esse in necessitate
 sumere Eucharistiam, & idem est de aliis actio-
 nibus: Quamnam sit talis necessitas, dixi l. 6. p. 1.
 à n. 535. & p. 2. n. 1569. extra necessitatem
 tamen, quamvis se submitteret & retractaret de-
 lictum, non potest accedere ad Sacramenta, nisi
 acceperit absolutionem, secundum dicta l. 6. p. 1.
 2. n. 1570. & hic n. 127. 4. Dixi l. 1. n. 794. & l. 6.
 p. 1. n. 626. excommunicatum teneri, quam-
 primum potest, tollere hoc impedimentum
 Confessionis annuæ, aut etiam Communionis
 Paschalis: quamvis fortè non teneatur tollere
 vi Præcepti Missæ audiendæ, attamen ibidem
 1. n. 790. dixi Sacerdotem, qui ex iustitia, & non
 ex stipendio accepto tenetur celebrare Missam
 etiam teneri procurare absolutionem ab excom-
 municatione, aut alteri committere celebra-
 tionem. 5. Dixi l. 6. p. 2. à n. 1564. excommuni-
 catum non toleratum esse privatum omni jurisdic-
 tione; ideòque Parochum ita excommuni-
 catum non posse jurisdictionem delegare alteri
 audiendas confessiones suorum. Ibidem
 toleratum posse absolvere, si requiratur & con-
 tritus sit. Item dixi ibidem pœnitentem debere
 priùs absolvi ab excommunicatione, quam
 peccatis. 6. Cùm Parochus non sit Minister
 trimonii, nec per hanc excommunicationem
 privetur Officio Parochi, quamvis sit excom-
 muni-

municat
 tam da
 l. 6. p. 3.
 etiam li
 cum req
 l. 4. n. 7
 municat
 te, etia
 excomm
 nihilom
 cum &
 dam: qu
 sit ante
 tione;
 tempore
 confirm
 n. 775.
 debitori
 n. 466.
 §. 2.
 crament
 alia Sac
 liter, sec
 Dic. d.
 excomm
 nem edi
 n. 2231
 §. 3.
 se esse ex
 autem h
 rantiam
 agit con
 nec. d. 2.
 quamvis
 vitandu

communicatus & vitandus, validè assistit, & licentiam dat assistendi Matrimonio suorum, uti dixi l. 6. p. 3. n. 729. Et si sit toleratus ac requiratur, etiam licitè, quia requisitus licitè communicat cum requirentibus, secundum ante dicta. 7. Dixi l. 4. n. 774. validè excommunicatum excommunicatione majore, etiam ab homine, & injuste, etiam si sit toleratus & occultus, aut nesciat se excommunicatum, aut putetur esse absolutus, nihilominus esse inhabilem ad omne Beneficium & pensionem quomodocunque acquirendam: quid autem dicendum sit, si provisio facta sit ante, sed possessio capiatur in excommunicatione; Item si electio vel presentatio facta sit tempore excommunicationis, sed acceptatio, confirmatio aut institutio extra, dixi ibidem à n. 775. 8. An excommunicatio creditoris vel debitoris excuset à restitutione, dixi l. 3. p. 2. n. 466.

§. 2. Qui in excommunicatione recipit Sacramentum Ordinis, manet suspensus: si autem alia Sacramenta recipiat, peccat quidem mortaliter, sed nullam incurrit poenam ecclesiasticam. *Decret. d. 2. n. 635.* An autem validè ordinetur excommunicatus si Episcopus ante ordinationem edicat se nolle tales ordinare, dixi l. 6. p. 2. n. 2231.

§. 3. Si volens recipere Sacramentum nesciat se esse excommunicatum vitandum, ministrans autem hoc sciat, recipiens excusatur per ignorantiam, sed Minister peccat mortaliter, quia agit contra gravem prohibitionem Ecclesiae, *Boet. d. 2. q. 2. pu. 1. §. 2. qui n. 4. idem dicit,* quamvis excommunicatus sit toleratus & non vitandus, quia cooperatur actioni de se illicitae, sed

r.
ii
X
III

sed contradicit *Dicast.* n. 641. quia nulla circa hunc est prohibitio, cum Ecclesia permittat etiam in divinis communicationem cum eo, neque ex ullo capite apparet obligatio talem communicatum admonendi, præsertim si in officio non teneatur, neque commodè facere possit. Rectè autem notant *Suar. & Castrop.* d. 2. p. 7. ex eo, quòd talis excommunicatus vitandus sciatur fuisse excommunicatus, non posse judicari indignè accedere, nisi certò constet non esse absolutum, si enim sciatur esse conscientia non malæ, præsumi non debet peccare vel

200. §. 4. *Silv. Sor. Vasq. Hurt. & alii* putant excommunicatum, qui ex ignorantia vel oblivione non manifestat censuram, non posse validè & fructuosè recipere Sacramentum Pœnitentiæ, quia Ecclesiæ talem separat à participatione Sacramentorum, quantum potest. Oppositum firmiter firmant *Suar.* d. 10. l. 3. *Castrop.* d. 2. p. 7. n. 1. nullo enim Jure Sacramentum est irritum, & separat Ecclesia eum, quantum potest, cum communionem cum illo, si denunciatus non permittat fidelibus, & orationem privatam concedat etiam pro denunciato, & ideo etiam putant *Dicast.* hunc validè absolvendum, si ita ignorans & bonâ fide accedat. Vide dicta l. 6. p. 2. n. 1.

201. §. 5. Si moribundus recepisset Sacramentum Pœnitentiæ, *Avila & alii* putant excommunicatum vitandum non posse illi ministrare Eucharistiam vel extremam Unctionem, quia hæc ministrata sunt necessaria ad salutem: sed *Suar. Castrop.* d. 7. *Dicast.* n. 666. & 667. probabilius dicunt ministrari, sunt enim utilissima & veluti necessaria materia in periculosissimo articulo constituta; & si licitum sit in necessitate ab excommunicato

vitando petere cibum corporis & arma, quibus defendas vitam, multò magis cibum animæ & robur pro extremo agone, si tamen Pœnitentiæ & Eucharistiæ suscepisset, putat *Castrop.* n. 8. non esse illi ab excommunicato vitando ministrandam extremam Unctionem.

§. 6. An Episcopus excommunicatus validè 202.
consecret Ecclesiam, dixi l. 6. p. 2. n. 280. Putat autem *Less.* in *Auct. v. Absolutio*, casu 11. valde probabile esse, si quis inculpate ignoret suam excommunicationem, validè ipsi delegari potestatem audiendi confessiones, ita ut post absolutionem ab excommunicatione possit eam licite iterum absque nova delegatione.

§. 7. Parochus, qui occultè excommunicacionem vel suspensionem incurrit, si nequea prius impetrare absolutionem, potest elicite prius contritione audire confessiones subditorum justa de causa confiteri petentium, excusat enim eum jus conservandæ famæ suæ, *Barb.* & alii multi cum *Lohner.*

Q. 26. Quid addendum sit circa suffragia Ecclesiæ 204.
& divina officia, quibus privatur excommunicatus. *Re.*

§. 1. Quando dicitur excommunicatum privari communibus Ecclesiæ suffragiis, sensus est, quod privetur suffragiis ex illis actionibus, quæ fiunt ab Ecclesiæ Ministris nomine Ecclesiæ. Hinc non ideo privatur fructu, qui venit ex intentione Ministri operantis nomine suo: neque ideo privatur fructu v. g. satisfactionis, qui provenit ex intentione Ministri operantis in persona & nomine Christi, de illis enim fructibus Ecclesia non disponit, sed privatur fructu illo, qui respondet operanti ut agenti nomine Ecclesiæ, Ecclesia enim non vult, ut hoc, quod nomine

Tom. VIII.   Eee   suo

R.
L.
X
L